

Byla C-357/07

The Queen,

TNT Post UK Ltd prašymu,

prieš

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

(High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)
prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Šeštoji PVM direktyva – Atleidimas nuo mokesčio – 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktas – Viešųjų pašto tarnybų teikiamos paslaugos“

Sprendimo santrauka

1. Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Šeštojoje direktyvoje numatytas atleidimas nuo mokesčio – Viešųjų pašto tarnybų suteiktų paslaugų atleidimas nuo mokesčio

(Tarybos direktyvos 77/388 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktas, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67 3 straipsnis)

2. Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema – Šeštojoje direktyvoje numatytas atleidimas nuo mokesčio – Viešųjų pašto tarnybų suteiktų paslaugų atleidimas nuo mokesčio

(Tarybos direktyvos 77/388 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktas)

1. Sųvoka „viešųjų pašto tarnybų teikiamos paslaugos“, esanti Direktyvos 77/388 dųl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte, turi bųti aiškinama taip, kad ji apima viešuosius arba privačius subjektus, valstybų narų teritorijoje teikiančius universalių paslaugų arba, kaip jos apibręžtos Direktyvos 97/67 dųl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtrai bendrąjį taisyklių ir paslaugų kokybų gerinimo, iš dalies pakeistos Direktyva 2002/39/EB, 3 straipsnyje.

Iš tiesų pirmiausia tam, kad bųtų taikomas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktas, reikia, kad atleistinas nuo mokesčio paslaugas teiktų operatorius, kuris gali bųti kvalifikuojamas kaip „viešoji pašto tarnyba“, suderinama su šia sųvoka prasme. Aplinkybų, kad Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies a punkto redakcija visiškai identiška Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto redakcijai, rodo, kad pastarojoje nuostatoje numatytas atleidimas nuo mokesčio taikomas ir toliau, neatsižvelgiant į pašto sektoriaus liberalizavimą. Iš to išplaukia, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio negali bųti aiškinamas taip, jog jis iš esmės apima pašto paslaugų teikimą, kaip antai rezervuotos paslaugos Direktyvos 97/67 7 straipsnio prasme, neatsižvelgiant į šių paslaugų teikėjo statusą.

Antra, Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnyje numatytų atleidimo nuo mokesčio atvejų tikslas yra palankiau traktuoti kai kurias visuomenei naudingas veiklos rūšis. Šis bendras tikslas

pašto srityje virsta specialiu tikslu, t. y. pasiūlyti nedidelėmis kainomis pašto paslaugas, kurios atitinka pagrindinius visuomenės poreikius. Esant dabartinei Bendrijos teisės būklei, šis tikslas iš esmės atitinka Direktyvos 97/67 tikslą pasiūlyti universaliąsias pašto paslaugas. Pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį šios paslaugos atitinka apibrėžtos kokybės visoje teritorijoje visiems naudotojams prieinamomis kainomis nenutrūkstamai teikiamas pašto paslaugas. Todėl, nepaisant aplinkybės, kad ji negali būti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto, kurio teisinis pagrindas skiriasi nuo Direktyvos 97/67 teisinio pagrindo, aiškinimo pagrindas, ši direktyva yra naudinga nuoroda aiškinant sąvoką „viešosios pašto tarnybos“ šios nuostatos prasme.

(žr. 27–30, 32–36, 40 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Šeštosios direktyvos 77/388 daly valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio taikomas teikiant paslaugas, išskyrus keleivių gabenimo ir telekomunikacijų paslaugas, ir tiekiant su tuo susijusias prekes, kai šis tiekimas ir teikimas vykdo viešosios pašto tarnybos, t. y. kaip operatoriai, kurie valstybėje narėje teikia visas universaliąsias pašto paslaugas ar jų dalį. Jis netaikomas paslaugų teikimui ir su tuo susijusių prekių tiekimui, daly kurių sąlygos buvo suderėta individualiai.

(žr. 49 punktą ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija)

SPRENDIMAS

2009 m. balandžio 23 d.(*)

„Šeštoji PVM direktyva – Atleidimas nuo mokesčio – 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktas – Viešųjų pašto tarnybų teikiamos paslaugos“

Byloje C-357/07

daly *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* (Jungtinė Karalystė) 2007 m. liepos 12 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. liepos 31 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

The Queen,

TNT Post UK Ltd prašymu,

prieš

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

dalyvaujant

Royal Mail Group Ltd,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans (pranešėjas), teisėjai J. C. Bonichot, K. Schiemann, J. Makarczyk, ir C. Toader,

generalinį advokatą J. Kokott,

posėdžio sekretorą L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2008 m. birželio 18 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- *TNT Post UK Ltd*, atstovaujamos QC D. Milne ir baristerės P. Hamilton, įgaliotą solisitoriaus C. Russell,
- *Royal Mail Group Ltd*, atstovaujamos QC P. Lasok ir baristerio J. Herberg, įgaliotą solisitoriaus D. Finkler,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos C. Gibbs, I. Rao ir M. Hall, padedamą QC C. Vajda ir baristerės N. Shaw,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos S. Spyropoulos bei S. Trekli ir M. Tassopoulou,
- Airijos, atstovaujamos D. O'Hagan, padedamą SC D. Barniville, ir BL N. Travers,
- Suomijos vyriausybės, atstovaujamos J. Heliskoski ir A. Guimaraes-Purokoski,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos M. Afonso ir R. Lyal,

susipažinęs su 2009 m. sausio 15 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo — Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, p. 1, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23, toliau — Šeštoji direktyva) 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *TNT Post UK Ltd* (toliau — *TNT Post*), pareiškėja pagrindinėje byloje, ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs*, atsakovai pagrindinėje byloje, dalyvaujant *Royal Mail Group Ltd* (toliau — *Royal Mail*), į bylą įstojusiai šalis, dėl pastarosios bendrovės pašto paslaugų atleidimo nuo pridėtinės vertės mokesčio (toliau — PVM) teisėtumo.

Teisinis pagrindas

3 Šeštosios direktyvos 13 straipsnis „Atleidimas nuo mokesčio šalies teritorijos ribose“ nustato:

„A. Tam tikros visuomenei naudingos veiklos atleidimas nuo mokesčio

1. Nepažeisdamos kitų Bendrijos nuostatų ir taikydamos sąlygas, kurias jos nustato siekdamos užtikrinti teisingą ir sąžiningą atleidimo nuo mokesčių taikymą bei užkirsti kelią galimam mokesčių vengimui, išsisukinėjimui ar piktnaudžiavimui, valstybės narės atleidžia nuo mokesčio:

a) paslaugų, išskyrus keleivių gabenimo ir telekomunikacijų paslaugas, teikimas ir su tuo susijusių prekių tiekimas, kai šis tiekimas ir teikimas vykdo viešojo pašto tarnybos;

<...>“

4 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, p. 1) 132 straipsnio 1 dalies a punktas yra identiškas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio skirsnio 1 dalies a punktui.

5 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 15, 1998, p. 14, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 3 t., p. 71), iš dalies pakeista 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/39/EB (OL L 176, p. 21, 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 4 t., p. 316, toliau – Direktyva 97/67), remiantis jos 1 straipsniu, nustato bendras taisykles, be kita ko, dėl universaliosios pašto paslaugų teikimo Europos bendrijoje ir kriterijų, apibrėžiančių paslaugas, kurios gali būti rezervuotos universaliosios paslaugų teikėjams.

6 Direktyvos 97/67 penkiolikta konstatuojamoji dalis numato:

„<...> su universaliosios paslaugų teikimu susijusios šios direktyvos nuostatos nepažeidžia universaliosios paslaugų teikėjo teisės individualiai derintis dėl sutarčių su klientais sudarymo.“

7 Pagal Direktyvos 97/67 3 straipsnį:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad naudotojai turėtų teisę į universaliasias paslaugas, apimančias apibrėžtos kokybės visoje teritorijoje visiems naudotojams prieinamomis kainomis nenutrūkstamai teikiamas pašto paslaugas.

2. Šiam tikslui valstybės narės imasi priemonių, reikalingų užtikrinti, kad aptarnavimo ir pašto paslaugų teikimo vietų tankumas atitiktų naudotojų poreikius.

3. Jos imasi priemonių, kad universaliosios paslaugų teikėjas (-ai) užtikrintų kiekvieną darbo dieną ir ne mažiau kaip penkias dienas per savaitę, išskyrus tam tikras aplinkybes ir geografines sąlygas, kurias nacionalinės reguliavimo institucijos laiko išskirtinomis, paslaugų minimumą:

– vienų surinkimų per dieną,

– vienų pristatymų namus kiekvienam fiziniam ar juridiniam asmeniui arba, išimties tvarka, laikantis nacionalinės reguliavimo institucijos nustatytų reikalavimų, tam tikslui rengtas vietas.

Apie bet kokią išimtį arba nukrypimą nuo reikalavimų, kuriuos pagal šį straipsnio dalį leidžia nacionalinė reguliavimo institucija, privalu pranešti Komisijai ir visoms nacionalinėms reguliavimo

institucijoms.

4. Kiekviena valstybės narė užtikrina būtinąs priemones šiai universaliai į paslaugų teikimui:

- pašto siuntų iki 2 kg surinkimo, rėšiavimo, pervežimo ir pristatymo,
- siuntinių iki 10 kg, surinkimo, rėšiavimo, pervežimo ir pristatymo,
- registruotųjų ir vertintųjų siuntų paslaugas.

5. Nacionalinės reguliuojančios institucijos gali padidinti universaliosioms paslaugoms priskiriamų siuntinių svorio ribą iki 20 kg bei nustatyti konkrečias sąlygas dėl tokių siuntinių pristatymo sąnamus.

Neatsižvelgiant į valstybės narės nustatytą universaliosioms paslaugoms priskiriamų siuntinių svorio ribą, valstybės narės užtikrina, kad iš kitų valstybių narių gauti pašto siuntiniai iki 20 kg būtų pristatomi į teritorijoje.

6. Didžiausi ir mažiausi pašto siuntų matmenys turi atitikti Pasaulinės pašto sąjungos priimtoje Konvencijoje ir Susitarime dėl pašto siuntinių numatytus reikalavimus.

7. Šiame straipsnyje apibrėžtos universaliosios paslaugos apima vidaus ir tarptautines paslaugas.“

8 Direktyvos 97/67 7 straipsnio 1 dalis nustato:

„Kad užtikrinti universalią į paslaugų teikimą, valstybės narės gali toliau rezervuoti paslaugas universaliai į paslaugų teikėjui (-ams). Šios paslaugos apribojamos vidaus korespondencijos ir gaunamos tarptautinės korespondencijos siuntų surinkimo, rėšiavimo, pervežimo ir pristatymo pagreitintu arba nepagreitintu būdu paslaugomis laikantis toliau nustatytą svorio ir kainų ribų. Nuo 2003 m. sausio 1 d. svorio riba yra 100 g, o nuo 2006 m. sausio 1 d. – 50 g. Šios svorio ribos netaikomos nuo 2003 m. sausio 1 d., jei pirmos svorio pakopos greičiausio pristatymo kaina yra lygi valstybiniam tarifui už korespondencijos siuntų arba tris kartus didesnė už į ir jei nuo 2006 m. sausio 1 d. ši kaina lygi valstybiniam tarifui arba du su puse karto didesnė už į.

<...>“

Nacionalinės teisės aktai

9 Nuostatos, skirtos perkelti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktą, yra 1994 m. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (Value Added Tax Act 1994), iš dalies pakeisto 2000 m. Pašto paslaugų įstatymo (Postal Services Act 2000, toliau – 2000 m. Pašto paslaugų įstatymas), dalis, o nuostatos, skirtos perkelti Direktyvą 97/67, yra 2000 m. Pašto paslaugų įstatymo dalis.

10 2001 m. kovo 28 d. *London Gazette* paskelbė, jog prekybos ir pramonės ministras pranešė, kad pagal 2000 m. Pašto paslaugų įstatymą bendrovė *Consignia plc* (toks tuo metu buvo *Royal Mail* pavadinimas) paskirta universaliai į paslaugų teikėja, teikiančia šias paslaugas Jungtinėje Karalystėje. Šis ministras tokio pranešimo nebuvo paskelbęs nė vieno kito asmens atžvilgiu.

11 2005 m. vasario 18 d., vykdydama savo teisėtąs pareigas pagal 2000 m. Pašto paslaugų įstatymą, Pašto paslaugų komisija (*Postal Services Commission* arba *Postcomm*) priėmė sprendimą, kad nuo 2006 m. sausio 1 d. suteiks licenciją bet kuriam paraišką pateikusiam ir reikalavimus atitinkančiam asmeniui, vežančiam bet kokio svorio laiškus. Šis sprendimas nuo tos

dienos visiškai liberalizavo pašto rinką. Jungtinėje Karalystėje, vis dėlto nedarydamos tokos *Royal Mail*, kaip vienintelės paskirtos universaliųjų paslaugų teikėjos valstybėje narėje, statusui ir sąsipareigojimams.

12 *Royal Mail* veikią vykdo 2001 m. kovo 23 d. Pašto paslaugų komisijos pagal 2000 m. Pašto paslaugų įstatymo antrąją dalį išduotos licencijos pagrindu, kuri paskutinį kartą buvo pakeista 2006 m. gegužės 25 dieną. Ši licencijų reglamentuojanti sistema skirta užtikrinti, kad šalies mastu veikianti pašto sistema už prieinamą kainą būtų prieinama kiekvienam juridiniam ar fiziniam asmeniui. Šioje licencijoje tik *Royal Mail* numatytos tokios pareigos: pirma, Jungtinės Karalystės naudotojams teikti universaliąsias pašto paslaugas, apimančias bent jau vieną pristatymą kiekvienu adresu kiekvieną darbo dieną ir bent jau vieną surinkimą kiekvieną darbo dieną iš kiekvienos pašto paslaugų teikimo vietos šioje valstybėje narėje, už prieinamą kainą, kuri yra vienoda visoje valstybėje, ir, antra, užtikrinti, kad Jungtinės Karalystės naudotojai turėtų galimybę gauti šias universaliąsias pašto paslaugas pakankamu dažnumu, įsteigus pakankamą pašto paslaugų teikimo vietų kiekį.

13 2006 m. sausio 20 d. pagal 2000 m. Pašto paslaugų įstatymo antrąją dalį Pašto paslaugų komisija suteikė licenciją *TNT Post*, pagal kurią pastaroji bendrovė gali vežti visus laiškus Jungtinės Karalystės teritorijoje. Ši licencija pakeitė anksčiau, t. y. 2002 m. gruodžio 23 d., išduotą licenciją.

Pagrindiniai byla ir prejudiciniai klausimai

14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, *Royal Mail*, kaip vienintelė universaliųjų pašto paslaugų teikėja Jungtinėje Karalystėje, teikia plačią įvairių pašto paslaugų visoms žmonėms ir visiems fiziniams asmenims, norintiems pasinaudoti jos paslaugomis. Šios pašto paslaugos teikiamos integruotame nacionaliniame tinkle, aptarnaujančiame šiuo metu apie 27 milijonus adresatų 6 dienas per savaitę, reglamentuojamame atsižvelgiant į bendrąjį interesą, tai būtų tik *Royal Mail* ir išskiria ją iš kitų pašto operatorių. Ši bendrovė surenka laiškus ir kitą korespondenciją skirtingose vietose, t. y. iš apie 113 000 pašto dėžučių, 14 200 pašto skyrių ir 90 000 verslo vietų. *Royal Mail* darbina apie 185 000 asmenų Jungtinėje Karalystėje.

15 Pašto paslaugos, kurias *Royal Mail* privalo teikti visuomenei pagal *Royal Mail* licencijoje nurodytas sąlygas, atitinka tiek visos *Royal Mail* tvarkomos korespondencijos apimtį, tiek visą šios bendrovės gautą pajamą iš pašto sandorių didžiąją dalį. Atsižvelgiant į *Royal Mail* „laiškų siuntimo“ veiklą, maždaug 90 % *Royal Mail* veiklos (įvertintos atsižvelgiant į apyvartą) taikomos tik *Royal Mail*, o ne bet kuriam kitam pašto operatoriui Jungtinėje Karalystėje nustatytos sąlygos ir reikalavimai.

16 *TNT Post*, kuri yra *TNT*, veikiančios daugiau nei 200 valstybių ir darbinusios daugiau nei 128 000 asmenų, narė, teikia iš anksto surinktas ir nesurinktas verslo korespondencijos pristatymo paslaugas. Šios paslaugos apima vartotojų korespondencijos surinkimą, automatizuoto arba rankinio (nesurinktos korespondencijos) rėšiavimo paslaugų teikimą, tvarkymą ir nuvežimą (pristatymas keliu į *Royal Mail* regioninį sandėlą). Šios paslaugos vadinamos „upstream services“ (paslaugos, susijusios su korespondencijos tvarkymu).

17 2004 m. balandžio 6 d. *TNT Post* su *Royal Mail* sudarė susitarimą, pagal kurį *Royal Mail* sutiko teikti „downstream services“ (paslaugas, susijusias su korespondencijos pristatymu), t. y. pristatyti keliais *TNT Post* surinktą, surinkimą ir nuvežimą korespondenciją į vieną iš *Royal Mail* regioninių sandėlių. Šis susitarimas buvo sudarytas pagal *Royal Mail* licencijos sąlygas, kurios reikalauja, kad *Royal Mail* suteiktų galimybę naudotis savo pašto įranga (nurodytu būdu) bet kuriam pašto operatoriui arba siekiančiam tokios galimybės naudotojui ir sąžiningai derėtų si siekiant susitarti dėl tokios galimybės sąlygų. *TNT Post* pati šiuo metu neteikia jokių „downstream

services“.

18 Be to, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pabr?žia, kad verslo korespondencija sudaro 85 % visos *TNT Post* apdorojamos Jungtin?je Karalyst?je korespondencijos apimties, o jos pagrindin? rinka apima finansini? paslaug? sektori?. Kadangi finans? institucijos negali susigr?žinti viso pirkimo PVM, *TNT Post* komercine prasme suinterasuota sumažinti PVM sum?, kuri? ji s?skaitose fakt?rose nurodo klientams.

19 Ta?iau pagal 1994 m. PVM ?statym?, iš dalies pakeist? 2000 m. Pašto paslaug? ?statymu, *Royal Mail* pašto siuntini?, kurie apima laiškus, vežimas neapmokestinamas PVM, o *TNT Post* teikiamos paslaugos, kurios, pastarosios teigimu, yra tokios pa?ios kaip *Royal Mail*, apmokestinamos standartiniu 17,5 % PVM tarifu.

20 Atsižvelgiant ? tai, kad nagrin?jamam gin?ui išspr?sti reikalingas Bendrijos teis?s išaiškinimas, *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1) a) Kaip turi b?ti aiškinama (Šeštosios direktyvos) 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte (dabar – Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies a punktas) numatyta formuluot? „viešosios pašto tarnybos“?

b) Ar šios formuluot?s aiškinimui daro ?tak? faktas, kad pašto paslaugos valstyb?je nar?je buvo liberalizuotos, kad n?ra rezervuot? paslaug? Direktyvos (97/67) prasme ir kad yra vienas paskirtas universali?j? paslaug? teik?jas, apie kur? buvo pranešta Komisijai pagal ši? direktyv? (kaip antai *Royal Mail* atveju Jungtin?je Karalyst?je)?

c) Esant šioms bylos aplinkyb?ms (kurios nurodytos pirmojo klausimo b punkte), ar ši formuluot? apima

i) tik vienintel? paskirt? universali?j? paslaug? teik?j? (kaip antai *Royal Mail* Jungtin?je Karalyst?je), ar

ii) taip pat privat? pašto operatori? (kaip antai *TNT Post*)?

2) Esant šioms bylos aplinkyb?ms, ar (Šeštosios direktyvos) 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktas (dabar – Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies a punktas) turi b?ti aiškinamas kaip reikalaujantis ar leidžiantis valstybei narei atleisti nuo mokes?io visas „vieš?j? pašto tarnyb?“ teikiamas pašto paslaugas?

3) Jei valstyb?s nar?s privalo arba gali atleisti nuo mokes?io kai kurias, bet ne visas „vieš?j? pašto tarnyb?“ teikiamas paslaugas, kokiais kriterijais remiantis neapmokestinamos paslaugos turi b?ti nustatomos?

D?l prašymo atnaujinti žodin? proceso dal?

21 2009 m. kovo 2 d. Teisingumo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu *TNT Post* praš? Teisingumo Teismo priimti nutart? d?l žodin?s proceso dalies atnaujinimo pagal Proced?ros reglamento 61 straipsn?. Šios bendrov?s teigimu, generalin?s advokat?s išvadoje yra nesusipratim?, susijusi? su pagrindin?s bylos faktin?mis aplinkyb?mis ir pašto rinkos funkcionavimu Jungtin?je Karalyst?je.

22 Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad jis gali savo nuoži?ra, generalinio advokato pasi?lymu arba šali? prašymu priimti nutart? d?l žodin?s proceso dalies atnaujinimo pagal

Procedūros reglamento 61 straipsnį, jei mano, kad nepakanka informacijos arba byla turi būti nagrinėjama remiantis argumentu, dėl kurio šalis nepareišk savo nuomonį (žr., be kita ko, 2008 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Cartesio*, C-210/06, Rink. p. I-0000, 46 punktą).

23 Tačiau pagrindines bylos aplinkybes ir pašto rinkos funkcionavimą Jungtinėje Karalystėje detalai išaiškino prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir apie juos buvo pateikti komentarai rašytinai ir žodiniškai pastabose Teisingumo Teismui. Šiomis aplinkybomis Teisingumo Teismas nusprendė, jog jis turi visą reikalingą informaciją, kad atsakytų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktus klausimus.

24 Be to, neteigiama, kad ši byla turi būti sprendžiama remiantis argumentais, dėl kurių šalis nesiginėja Teisingumo Teisme.

25 Todėl, susipažinus su generalinio advokato nuomone, reikia atmesti prašymą atnaujinti žodinį proceso dalį.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu, kurį reikia nagrinėti visą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo klausia, kaip reikia aiškinti sąvoką „viešosios pašto tarnybos“, numatytą Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte, ypač šiuo atveju, kai pašto paslaugos valstybėje narėje buvo liberalizuotos.

27 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad visas šis žodžių junginys šioje nuostatoje sintaksės požiūriu aiškiai rodo, jog „viešosios pašto tarnybos“ reiškia subjektus, kurie teikia atleistinas nuo mokesčio paslaugas. Tam, kad būtų taikoma ši nuostata, reikia, kad paslaugas teiktų operatorius, kuri galėtų būti kvalifikuojamas kaip „viešojo pašto tarnyba“, suderinama su šia sąvoka prasme (žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, 107/84, Rink. p. 2655, 11 punktą).

28 Šis aiškinimas pagrįstas pačiu Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto tekstu. Be to, niekas neleidžia daryti išvados, kad tokiam aiškinimui turėtų būti tokios aplinkybės, kaip antai pašto sektoriaus liberalizavimas, vykęs tada, kai buvo priimtas minėtas sprendimas *Komisija prieš Vokietiją*.

29 Atvirkščiai, aplinkybė, kad Direktyvos 2006/112 132 straipsnio 1 dalies a punkto redakcija visiškai identiška Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto redakcijai, rodo, kad pastarojoje nuostatoje numatytas atleidimas nuo mokesčio taikomas ir toliau, neatsižvelgiant į pašto sektoriaus liberalizavimą.

30 Iš to išplaukia, priešingai, nei teigia *TNT Post* bei Suomijos ir Švedijos vyriausybės, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio neturėtų būti aiškinamas taip, jog jis iš esmės numato pašto paslaugų teikimą, kaip antai rezervuotos paslaugos Direktyvos 97/67 7 straipsnio prasme, neatsižvelgiant į šią paslaugą teikėjo statusą.

31 Antra, terminai, apibrėžiantys Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytą atleidimą nuo mokesčio, turi būti aiškinamai siaurai, nes juo nukrypstama nuo bendro principo, pagal kurį PVM apmokestinamas kiekvienas apmokestinamojo asmens paslaugos suteikimas už atlygą. Tačiau ši terminų aiškinimas turi atitikti tokią atleidimą nuo mokesčio siekiamus tikslus ir nepažeisti fiskalinio neutralumo principo, būdingo bendrajai PVM sistemai.

Taigi ši siauro aiškinimo taisyklė nereiškia, kad terminai, apibrėžiantys 13 straipsnyje numatytus atleidimo nuo mokesčio atvejus, turi būti aiškinami taip, jog atleidimo nuo mokesčio poveikis nebūtų pasiektas (šiuo klausimu žr. 2007 m. birželio 14 d. Sprendimo *Haderer*, C-445/05, Rink. p. I-4841, 18 punktų ir minėtų teismo praktikų).

32 Kaip nurodo Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio pavadinimas, jame numatytas atleidimo nuo mokesčio atvejis tikslas yra palankiau traktuoti kai kurias visuomenei naudingas veiklos rūšis.

33 Šis bendras tikslas pašto srityje virsta specialiu tikslu, t. y. pasiūlyti nedidelėmis kainomis pašto paslaugas, kurios atitinka pagrindinius visuomenės poreikius.

34 Iš esmės dabartinėje Bendrijos teisės būklėje šis tikslas atitinka Direktyvos 97/67 tikslą pasiūlyti universaliąsias pašto paslaugas. Pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį šios paslaugos atitinka apibrėžtos kokybės visoje teritorijoje visiems naudotojams prieinamomis kainomis nenutrūkstamai teikiamas pašto paslaugas.

35 Todėl nepaisant aplinkybės, kad ji negali būti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkto, kurio teisinis pagrindas skiriasi nuo Direktyvos 97/67 teisinio pagrindo, aiškinimo pagrindu, pastaroji direktyva yra naudinga nuoroda aiškinant sąvoką „viešosios pašto tarnybos“.

36 Iš to matyti, kad pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktą viešosios pašto tarnybos turi būti laikomos viešuoju arba privačiu subjektu (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* 16 punktą), valstybės narės teritorijoje teikiančiu apibrėžtos kokybės pagrindinius vartotojų poreikius atitinkančias universaliąsias pašto paslaugas arba jų dalį, kaip jos apibrėžtos Direktyvos 97/67 3 straipsnyje.

37 Toks aiškinimas neprieštarauja fiskalinio neutralumo principui, kuris draudžia apmokestinant PVM skirtingai vertinti tokią pat veiklą vykdančius tokio subjektus (žr. 2007 m. birželio 28 d. Sprendimo *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust ir The Association of Investment Trust Companies*, C-363/05, Rink. p. I-5517, 46 punktų ir minėtų teismo praktikų).

38 Iš tiesų, kaip teigė generalinis advokatas išvados 63 punkte, norint įvertinti, ar paslaugos yra panašios, reikia atsižvelgti ne į atskiras paslaugas, bet į kontekstą, kuriame jos teikiamos.

39 Tačiau, kaip rodo pagrindinės bylos aplinkybės, operatorius, kaip antai *Royal Mail*, dėl šio sprendimo 12 punkte aprašytą pareigą, kurios atsirado pagal licenciją, kurios savininkas jis yra, ir yra susijusios su universaliąja paslauga teikėjo statusu, teikia pašto paslaugas pagal tokią teisinę tvarką, kuri iš esmės skiriasi nuo tos, pagal kurią operatorius, kaip antai *TNT Post*, teikia tokias paslaugas.

40 Todėl pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad sąvoka „viešosios pašto tarnybos“, esanti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte, turi būti aiškinama taip, kad ji numato viešąjį arba privatų subjektą, valstybės narės teritorijoje teikiančią apibrėžtos kokybės pagrindinius vartotojų poreikius atitinkančias universaliąsias pašto paslaugas arba jų dalį, kaip jos apibrėžtos Direktyvos 97/67 3 straipsnyje.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

41 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia išnagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio taikomas visoms viešąja pašto tarnyba teikiamoms pašto paslaugoms, ar tik jų daliai. Pastaruoju atveju jis pageidauja žinoti kriterijus,

leidžiančius nustatyti neapmokestinamas paslaugas.

42 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktą nuo mokesčio atleidžiamas paslaugų teikimas ir su tuo susijusių prekių tiekimas, kai šis tiekimas ir teikimas vykdo viešosios pašto tarnybos. Ši nuostata akivaizdžiai netaikoma tik keleivių gabenimo ir telekomunikacijų paslaugoms.

43 Tačiau, priešingai nei teigia *Royal Mail*, Jungtinės Karalystės ir Graikijos bei Airijos vyriausybės, iš šios nuostatos neišplaukia, kad nuo mokesčio atleidžiamas visų paslaugų teikimas ir su tuo susijusių prekių tiekimas, kai šis tiekimas ir teikimas vykdo viešosios pašto tarnybos, jei šioms paslaugoms akivaizdžiai nėra netaikoma ši nuostata, neatsižvelgiant į jo pobūdį.

44 Iš tiesų, iš šio sprendimo 31 punkte nurodytų reikalavimų, pagal kuriuos atleidimo nuo mokesčio atvejais, numatyti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte, turi būti aiškinami siaurai ir turi atitikti šios nuostatos tikslą, t. y. paslaugų teikimas ir su tuo susijusių prekių tiekimas turi būti aiškinamas taip, kad tai teikimas ir tiekimas, kurį vykdo pašto viešosios pašto tarnybos, vykdydamos savo, kaip viešųjų pašto tarnybų, funkcijas.

45 Šis aiškinimas atsirado dėl būtinybės laikytis fiskalinio neutralumo principo. Iš tiesų, operatoriaus, kaip antai *Royal Mail*, pareigos, kurios, kaip matyti iš šio sprendimo 39 punkto, leidžiančios atskirti situaciją, kurioje šis operatorius teikia pašto paslaugas, nuo situacijos, kurioje operatorius, kaip antai *TNT Post*, teikia tokias paslaugas, yra susijusios tik su pašto paslaugomis, kurias jis teikia kaip universaliųjų paslaugų teikėjas.

46 Taip pat iš šio sprendimo 44 punkte aptartų reikalavimų, būtų iš siekiamo tikslo, t. y. skatinti visuomenei naudingą veiklą, būtų, matyti, kad atleidimas nuo mokesčio neturėtų būti taikomas specialioms paslaugoms, nesusijusioms su visuomenei naudingomis paslaugomis, įskaitant paslaugas, kurios tenkina žmogaus subjekto specialius poreikius (šiuo klausimu žr. 1993 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Corbeau*, C-320/91, Rink. p. I-2533, 19 punktą).

47 Taigi, Vokietijos vyriausybė ir Komisija teisingai teigia, kad pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punktą neturėtų būti atleidžiamos nuo mokesčio viešųjų pašto tarnybų teikiamos paslaugos, kurių sąlygos buvo suderintos individualiai. Dėl savo pobūdžio tokios paslaugos tenkina specialius atitinkamą naudotojų poreikius.

48 Be to, šis aiškinimas patvirtina Direktyvos 97/67 penkiolikta konstatuojamoji dalis, iš kurios matyti, jog galimybės individualiai derintis dėl sutarčių su klientais sudarymo neatitinka *a priori* universaliųjų paslaugų sąvokos.

49 Todėl antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesčio taikomas paslaugų, išskyrus keleivių gabenimo ir telekomunikacijų paslaugas, teikimui ir su tuo susijusių prekių tiekimui, kai šis tiekimas ir teikimas vykdo viešosios pašto tarnybos, t. y. kaip operatoriai, kurie valstybėje narėje teikia visas universalias pašto paslaugas ar jo dalį. Jis netaikomas paslaugų teikimui ir su tuo susijusių prekių tiekimui, kurių sąlygos buvo suderintos individualiai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Sŕvoka „viešosios pašto tarnybos“, esanti 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dŕl valstybių narių apyvartos mokesŕių ŕstatymų derinimo – Bendra pridŕtinŕs vertŕs mokesŕio sistema: vienodas vertinimo pagrindas 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte turi bŕti aiškinama taip, kad ji numato viešuosius arba privaŕius subjektus, valstybŕs narŕs teritorijoje teikianŕius apibrŕžtos kokybŕs pagrindinius vartotojų poreikius atitinkanŕias universaliŕsias pašto paslaugas arba jŕ dalŕ, kaip jos apibrŕžtos 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/67/EB dŕl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plŕtros bendrŕjŕ taisyklių ir paslaugų kokybŕs gerinimo, iš dalies pakeistos 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/39/EB, 3 straipsnyje.

2. Šeštosios direktyvos 77/388 13 straipsnio A skirsnio 1 dalies a punkte numatytas atleidimas nuo mokesŕio taikomas paslaugų, išskyrus keleivių gabenimo ir telekomunikacijų paslaugas, teikimui ir su tuo susijusių prekių tiekimui, kai ŕŕ tiekimŕ ir teikimŕ vykdo viešosios pašto tarnybos, t. y. kaip operatoriai, kurie valstybŕje narŕje teikia visas universaliŕsias pašto paslaugas ar jŕ dalŕ. Jis netaikomas paslaugų teikimui ir su tuo susijusių prekių tiekimui, kurių sŕlygos buvo suderŕtos individualiai.

Parašai.

* Proceso kalba: anglŕ.